

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
The Academic Administration of the Participative Management Extra Large
School under Bangkok Primary Educational Service Area Office

สุนันทา จันทรชุกสิน¹ และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์²
Sunanta Junchooklin¹ and Tuanjai Donprasit²

^{1,2}มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

^{1,2}Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

E-mail: wichai.jdar@gmail.com¹

Received: 2022-3-15; Revised: 2022-3-29; Accepted: 2022-3-30

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียนจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร ที่มีเพศและวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการให้มากขึ้น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตัดสินใจแก้ปัญหา การมอบหมายงานในแต่ละครั้งหรือการดำเนินงานใด ๆ ต้องมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาแก้ไข ควรสร้างเครือข่ายทางวิชาการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

Abstract

This research aims to 1) study the participatory academic administration of extra large schools under Bangkok Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 400 administrators, teachers and guardians in 3 schools. The data collection tool was a questionnaire. The statistics used in data analysis were percentage, mean.

The research found that:

1. The level of academic administration with participation of extra large schools Bangkok Primary Educational Service Area Office the overall picture is high.

2. Comparison of academic administration of the participative management schools in extra large schools Bangkok Primary Educational Service Area Office found that administrators, teachers and guardians who have gender and educational backgrounds different affect the academic administration of the large-scale participative management schools in Bangkok Primary Educational Service Area Office differently with statistical significance at the level of 0.05.

3. Guidelines for developing participation in the academic administration of extra large schools Bangkok Primary Educational Service Area Office should promote and provide opportunities for teachers, guardians and related parties to participate in more academic administration, co-planning and joint decision making for solve problems. Each assignment or operation must be supervised, monitored, evaluated, and improved should create an academic network exchange information.

Keywords: Academic Administration, Participative Management, Extra Large Schools

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการปกครองประเทศที่ยังคงดำรงเจตนารมณ์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อเนื่องมาโดยตลอด แต่การปกครองก็มิได้มีเสถียรภาพหรือราบรื่นเรียบร้อย ซึ่งจำเป็นต้องป้องกันและแก้ไขด้วยการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้ กฎหมาย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรมและจริยธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ และตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติและการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ที่ระบุว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ดังนั้นการเปิดโอกาสให้สังคม อาทิ บุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ภาคเอกชน สถานประกอบการ มูลนิธิ วัด สถาบันและองค์กรต่าง ๆ ในสังคมที่มีศักยภาพ และความพร้อมสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีกฎหมาย กฎ ระเบียบกติกาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีนโยบายและมาตรการจูงใจทั้งที่เป็นตัวเงินและสิทธิประโยชน์อื่น เช่น การลดหย่อนภาษี เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นแนวคิดที่เหมาะสมและควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษามีจำนวนมาก ด้วยสภาพชุมชนในเขตพื้นที่ของโรงเรียนการจัดการศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู ได้แสดงความคิดเห็นในการประชุมผู้ปกครอง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู ตามสมควร แต่ยังไม่เกิดความร่วมมือพัฒนาการทางการศึกษาเท่าที่ควร ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู ยังมีความต้องการให้โรงเรียนจัดการบริหารงานวิชาการตามความต้องการของตนเอง ซึ่งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูแต่ละท่านมีความต้องการที่แตกต่างกัน บางครั้งเกิดข้อร้องเรียนต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่ระดับสายชั้น ระดับโรงเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ไปจนถึงระดับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้โรงเรียนจัดการศึกษาและดำเนินการตามความต้องการของผู้ปกครองและครู

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังเพื่อผลจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน โดยนำภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเข้ามามีส่วนร่วม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 รวมทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ทบทวนวรรณกรรม

ความหมายการบริหารการศึกษา

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาไว้หลายประการ ดังนี้

ถวิล เกษุพรรณ (2552) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

สมเดช สำนวนดี (2553) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลปะในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้ และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทางสังคมที่ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม อันได้แก่ เด็ก เยาวชน ประชาชน เพื่อให้เป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพของสังคม

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ศิลป์ชัย อ่องตระกูล (2552) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกับกลุ่มบุคคลมีอาชีพและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐรภา พงษ์ธรรม (2553) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหาร การพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่างๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้าส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียนเพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่าการบริหารการศึกษาสถานศึกษา หมายถึง การบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะทัศนคติค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านวิธีการของการจัดการองค์การการสั่งการอำนวยการควบคุม และการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

กระบวนการบริหาร

การบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่อเนื่องกัน การบริหารที่ดีจึงต้องอาศัยกระบวนการบริหารเป็นหลัก กระบวนการบริหารที่นิยมกันมากที่สุด และสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการบริหารงานทั่ว ๆ ไปคือ กระบวนการบริหารของลูเธอร์ กุลลิค (Luther Gulick) (1973) มีองค์ประกอบและขั้นตอน 7 ขั้นตอน รวมเรียกว่า “POSDCoRB” ซึ่งเป็นอักษรนำขององค์ประกอบกระบวนการ ดังนี้

1.การวางแผนงาน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการ แผนปฏิบัติงาน และวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า ผู้จัดการองค์กรต้องวางแผนงานทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เพราะแผนงานจะเป็นแนวทางปฏิบัติทั้งองค์กร ซึ่งประกอบด้วย แผนงานหลัก และแผนงานย่อย แผนงานต้องมีลักษณะยืดหยุ่น

2.การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ การแบ่งส่วนงาน และการจัดกลไกงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

3.การจัดตัวบุคคล (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคลากร ได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหาและพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ สวัสดิการ และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงาน “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ที่ส่งผลให้งานสำเร็จหรือล้มเหลว

4.การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชา และการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าต้องมอบหมายหน้าที่ให้ลูกน้องแต่ละคนตามลำดับ โดยให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับความรับผิดชอบแต่ละตำแหน่ง ประกาศใช้ระเบียบให้ปฏิบัติตาม มีการตัดสินใจสั่งการ อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

5.การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดมีการร่วมมือที่ดีและนำไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

6.การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับต่าง ๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกหน่วยงานได้รับทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของกิจการอย่างสม่ำเสมอ

7.การบริหารงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงิน และการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมือง และสังคมที่ดี

การบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนอกจากจะดำเนินการตามหลักการและแนวปฏิรูปการศึกษาแล้ว ยังต้องยึดหลักการดำเนินการตามหลักบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ (พาทีพยั ชมคำ, 2552)

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายถูกต้อง เป็นธรรม การกำหนดกฎกติกา และการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทนมีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติหรือ อื่น ๆ

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2551) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วย แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

โนชญ์ ชาญด้วยกิจ (2553) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการที่ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้กับประชาชนในชุมชน การมีส่วนร่วม การมีส่วนเกี่ยวข้อง การมีความผูกพัน ทั้งส่วนบุคคล กลุ่มต่าง ๆ ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือหลายเรื่องร่วมกัน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการกับปัญหาของตนเองได้อย่างเต็มที่ และเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและชุมชน ให้มีความสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ การมีส่วนเกี่ยวข้องของชุมชนทำให้เกิดความผูกพันต่อภารกิจของตนที่มีส่วนร่วมต่อองค์กรในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของสังคมและชุมชน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารงานในองค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 400 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .963

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบขั้นตอนของทางบัณฑิตวิทยาลัย โดยการแจกและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ผลการวิเคราะห์ในการวิจัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 รองลงมา การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 และจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03

2. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 รองลงมา การกำหนดระยะเวลาในการวัดและการประเมินผลการเรียนกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง นำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

3. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 รองลงมา การผลิต พัฒนาสื่อ จัดหาสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 และการกำหนดนโยบายการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79

4. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 รองลงมา การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้

ให้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่นหรือในเขตพื้นที่ใกล้เคียง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

5. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การประเมินผลนิเทศภายในเพื่อให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนแก่ครู นำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 รองลงมา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การจัดนิเทศการศึกษาภายในกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84

6. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 รองลงมา การพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์และสะดวกต่อการศึกษาของชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73

7. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อแล้ว พบว่า การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 รองลงมา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อเป็นแหล่งวิทยาการในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาการหรือวิชาชีพให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ ปูกล้างคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อีกทั้งมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ กาญจนา เจือบุญ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแต่ละด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีการกำหนดระยะเวลาในการวัดและการประเมินผลการเรียนกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และดำเนินการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง นำผลการวัดและประเมินผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ บำรุงวงศ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรา เกษมราษฎร์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนในกลุ่มบางละมุง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี อีกทั้งมีการผลิต พัฒนาสื่อ จัดหาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการกำหนดนโยบายการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกานต์ ธรรมสิทธิ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ในการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ของครูผู้สอนจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการกำกับติดตาม ด้านการประเมินผล และขอข่ายการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุคอสกี (Bukosky, 1999) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติ งานของโรงเรียน ประถมศึกษาที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในมลรัฐ แคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษาพบว่าในการ

เปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ หลักสูตรมี มาตรฐาน การสอนที่มีประสิทธิภาพ การเรียนแบบปฏิสัมพันธ์ การวัดผลประเมินผล การปฏิบัติงานมีเทคโนโลยีการพัฒนาบุคลากรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองการออกแบบการทำงาน ใหม่ ยูเนสโก

4. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ให้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น และการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่นหรือในเขตพื้นที่ใกล้เคียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกานต์ กรรมสิทธิ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ในการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ของครูผู้สอนจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการกำกับติดตาม ด้านการประเมินผล และขอขยายการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อวัสดุเครื่องมือ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนารักษ์ บำรุงวงศ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$)

5. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการประเมินผลนิเทศภายในเพื่อให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนแก่ครู นำผลการนิเทศมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน อีกทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดนิเทศการศึกษาภายในกับสถานศึกษา และการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล ถินขาว (2559) ที่ศึกษา สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์และสะดวกต่อการศึกษาของชุมชน และการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพอสัน (Person, 1993: 3071) ได้ทำการศึกษาระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการรับรู้

ประสิทธิผลของสถาบันของวิทยาลัยชุมชนในนอร์ทแคโรไลนา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดและพบว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารไม่มีผลต่อการรับรู้ในประสิทธิผลของวิทยาลัย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก โรงเรียนมีการส่งเสริมท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษา

7. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น พบว่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เพื่อเป็นแหล่งวิทยาการในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทางวิชาการหรือวิชาชีพให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งสามารถแก้ปัญหาพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชอท เกรียและเมลวิน (Short, Greeran and Melvin, 1994 : 38-52) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า โรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 9 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนจะมีอิสระในการตัดสินใจกับค่าจ้าง งบประมาณและหลักสูตรที่ใช้ นอกจากนั้น ยังมีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และการแนะแนวการศึกษา ช่วยเหลือให้ครูได้เรียนรู้การตัดสินใจและรับผิดชอบงานรวมถึงการพัฒนาบทบาทในการจัดการเรียนการสอนของครู การเสริมสร้างพลังอำนาจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างโรงเรียนในโครงการ ซึ่งถือเป็นการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล ถิ่นขาว (2559) ได้ทำการศึกษา สภาพและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมการบริหารงาน วิชาการด้านการนิเทศควรวางแผนจัดโครงการนิเทศเพื่อให้ทราบถึงการทำงาน ควรให้ความรู้แก่ บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการนิเทศ ขณะเดียวกันผู้บริหารควรสร้างขวัญและกำลังใจ ระหว่างการทำงานและ ทำการประเมินผลการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร แนวทางพัฒนาคือความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัยโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการติดตามหลักสูตร เพื่อนำหลักสูตรมาพิจารณาปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพการดำเนินการของโรงเรียนวิเคราะห์ และกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้รายวิชาที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกๆระดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะบทบาทที่แตกต่างกันในด้านจัดการเรียนการสอนของ ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะเกิดแนวทางในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น

2. ควรศึกษาในเชิงลึกการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในด้านการประกันคุณภาพภายใน โดยเฉพาะการร่วมกันนำผลการประกันคุณภาพภายในมาพัฒนาสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา เจือบุญ. (2557). การมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ณัฐภา พงษ์ธรรม. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2551). แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาราชวิทยาลัย.
- นิติกานต์ กรรมสิทธิ์. (2561). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิติกานต์ กรรมสิทธิ์. (2561). สภาพและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์. วารสารวิชาการเซอีส์ท์บางกอก (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 2(2), 68-77.
- โนชญ์ ชาญด้วยกิจ. (2553). การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม: ประสานการพิมพ์.
- พาทิพย์ ชมคำ. (2551). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- รัตนภรณ์ บำรุงวงศ์. (2560). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย
สถานศึกษาที่ 13 และ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศิลป์ชัย อ่องตระกูล. (2552). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราช
ภัฏเชียงราย.
- สมเดช สำนวนดี. (2553). การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 5 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุทธิรา เกษมราษฎร์. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 4 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bukosky, A. E. (1999). *Comprehensive high school restructuring: Utilizing school-based
management and curricular reforms to increase student achievement comprehensive
restructuring*. (CD-Rom), Abstract from Pro Quest-File: Dissertation Abstracts Irm:
AAC9933792.
- Gulick, L. & Urwick, L. (1973). *The Science of Administration*. New York: Columbia University
Person, J. L. (1993). An Examination of The Relationship Between Participative. Management
and Perceived Institutional Effectiveness in North Carolina Community Colleges.
Dissertation Abstracts International, 53(15), 1351 – A.
- Short, P. M., Greer, J. T., & Melvin, W. M. (1994). Creating empowered schools: Lessons in
change. *Journal of Educational Research*, 32(4), 38-52.